

I Sơ đồ kiến thức

II Bài tập

1. Đặc điểm đặc trưng của lớp Động vật có vú là gì?

- A. đẻ trứng.
- B. đẻ con.
- C. Sinh sản vô tính.
- D. Có khả năng tự dưỡng.

2. Cá sấu thuộc lớp động vật nào?

- A. Cá.
- B. Lưỡng cư.
- C. Bò sát.
- D. Động vật có vú.

3. Éch thuộc lớp động vật nào?

- A. Lưỡng cư.
- B. Cá.
- C. Chim.
- D. Động vật có vú.

4. Cây hoa hồng thuộc ngành thực vật nào?

- A. Hạt kín.
- B. Rêu.
- C. Dương xỉ.
- D. Hạt trần.

5. Cây nào dưới đây thuộc ngành Hạt trần?

- A. Lúa.
- B. Vạn tuế.
- C. Cỏ bọ.
- D. Đu đủ.

6. Đặc điểm nào sau đây chỉ có ở ngành Dương xỉ?

- A. Lá có màu xanh.
- B. Không có quả, hạt.
- C. Lá non cuộn tròn ở đầu.
- D. Sống ở nơi ẩm ướt.

7. Việc làm nào sau đây gây suy giảm đa dạng sinh học?

- A. Cấm phá rừng và săn bắt động vật hoang dã.
- B. Thành lập các khu bảo tồn thiên nhiên và vườn quốc gia.
- C. Khôi phục, bảo vệ các hệ sinh thái, tài nguyên rừng.
- D. Khai thác quá mức tài nguyên sinh vật.

8. Hành động nào sau đây góp phần bảo vệ đa dạng sinh học?

- A. Xả rác thải công nghiệp chưa xử lí ra môi trường.
- B. Trồng và bảo vệ rừng.
- C. Sử dụng sản phẩm từ động vật quý hiếm.
- D. Đánh bắt cá bằng thuốc nổ.

9. Vì sao rêu thường sống được ở nơi ẩm ướt?

- A. Kích thước cơ thể nhỏ.
- B. Không có mạch dẫn.
- C. Sinh sản bằng bào tử.
- D. Chưa có rễ.

11. Trong các ngành thực vật, Hạt kín là ngành phân bố rộng rãi nhất.

Theo em đặc điểm cấu tạo nào của thực vật Hạt kín giúp chúng sống được ở nhiều loại môi trường khác nhau và có mặt ở khắp nơi trên Trái Đất? Giải thích.

12. Muối là vật trung gian truyền nhiều bệnh nguy hiểm cho người như sốt rét, viêm não Nhật Bản,... Em cần làm gì để diệt muối và phòng tránh muối đốt?

13. Hãy tìm hiểu một số loài thực vật, động vật cung cấp lương thực, thực phẩm cho con người qua sách báo và mạng internet. Cho biết tên, đặc điểm và môi trường sống của những loài đó.

14. Em hãy vẽ sơ đồ thể hiện vai trò của thực vật đối với tự nhiên và con người.

15. Trong đời sống hằng ngày, có những việc làm của em góp phần bảo vệ đa dạng sinh học nhưng cũng có những việc làm gây suy giảm đa dạng sinh học. Hãy liệt kê các việc làm đó, nêu tác dụng/ tác hại của chúng trong việc bảo vệ đa dạng sinh học.

Khoa học và đời sống

Vi sao cần bảo vệ rừng?

Một phần lớn diện tích đất liền trên Trái Đất được bao phủ bởi rừng. Rừng có vai trò quan trọng với sự sống của nhân loại. Hoạt động quang hợp của thực vật rừng giúp hấp thụ khí carbon dioxide góp phần làm giảm **hiệu ứng nhà kính**, ngăn chặn biến đổi khí hậu. Bên cạnh đó, thực vật rừng còn cung cấp oxygen cho quá trình hô hấp của động vật và con người, do đó rừng được coi là "lá phổi của Trái Đất".

Rừng giúp cho không khí trong lành nhờ khả năng lọc bụi và hấp thụ khí độc hại của nhiều loài thực vật, đồng thời góp phần rất lớn vào việc ngăn chặn và giảm nhẹ hậu quả của các thiên tai như lũ lụt, sạt lở đất, hạn hán,...

Ở Việt Nam, tính đến năm 2019 tổng diện tích đất có rừng toàn quốc là trên 14,6 triệu ha; trong đó rừng tự nhiên gần 10,3 triệu ha, rừng trồng trên 4,3 triệu ha. Diện tích đất có rừng đủ tiêu chuẩn để tính tỉ lệ che phủ toàn quốc là trên 13,8 triệu ha, tỉ lệ che phủ là 41,89% (*Bộ nông nghiệp và phát triển nông thôn, 2019*).

Có rất nhiều loài sinh vật sống trong rừng, bao gồm thực vật, động vật, nấm, vi sinh vật, ... Rừng được xem là hệ sinh thái có mức độ đa dạng sinh học cao, trong đó có rất nhiều loài quý hiếm cần được bảo vệ.

Voi châu á

Voọc chà và chân nâu

Gà lôi trắng

Sao la

Hình 17

Các loài động vật quý, hiếm ưu tiên bảo vệ ở Việt Nam

Đối với con người, rừng cung cấp củi đốt, nguyên liệu gỗ, nguồn dược liệu và nhiều loại thực phẩm giàu dinh dưỡng; rừng thúc đẩy ngành công nghiệp chế biến lâm sản, gỗ, sợi, giấy, ... phát triển mạnh mẽ. Có thể thấy, rừng đóng vai trò vô cùng quan trọng với thiên nhiên và con người.

Hiện nay, diện tích rừng trên thế giới đang liên tục giảm do hoạt động khai thác và đốt rừng để sản xuất nông nghiệp, làm thủy điện, ... dẫn đến suy giảm đa dạng sinh học, mất cân bằng hệ sinh thái và làm gia tăng các hiện tượng thời tiết cực đoan: nắng nóng, hạn hán, lũ lụt. Để bảo tồn đa dạng sinh học cũng như bảo vệ môi trường sống của con người, một trong những việc làm cần thiết và cấp bách hiện nay là bảo vệ, khôi phục và phát triển rừng.